

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.558/1
VAN 10 DECEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 8 december 2009 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot het bepalen van de definitie en de voorwaarden waaraan een geregistreerd kassasysteem in de horecasector moet voldoen", heeft het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In dit geval wordt, in strijd met die bepaling, in de adviesaanvraag zelf geen uitdrukkelijke verantwoording gegeven voor het verzoek om spoedbehandeling. Wel wordt het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag in de aanhef van het ontwerp verantwoord door de omstandigheid dat

- "- dit ontwerp de wijzigingen invoert welke noodzakelijk zijn voor de invoering van een verlaagd tarief voor restaurant- en cateringdiensten;
- deze maatregelen in werking moeten treden op 1 januari 2010;
- de verschillende dienstverrichters en andere economische actoren alsook hun klanten onverwijld op de hoogte moeten worden gebracht van deze wijzigingen;
- dit besluit derhalve dringend moet worden genomen".

De adviesaanvrager wordt verzocht om zich in de toekomst te conformeren aan het bepaalde in het genoemde artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State en bijgevolg de redenen van de spoedeisendheid in de adviesaanvraag zelf te vermelden.

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe de regels vast te stellen voor het "geregistreerd kassasysteem" (lees in de Nederlandse tekst van het ontwerp:

.../...

registrerend kassasysteem)⁽¹⁾ in de horecasector. Met een tegelijk aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het Koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde" (zie het advies 47.557/1 van dezelfde datum) wordt die verplichting ingevoerd.

In het ontwerp wordt bepaald wat onder het bedoelde kassasysteem wordt verstaan (zie artikel 1 van het ontwerp) en aan welke minimale technische vereisten of waarborgen het systeem moet voldoen (artikel 2). Daarenboven bevat het ontwerp een artikel voor het geval het kassasysteem ook wordt gebruikt om de arbeidsprestaties te registreren (artikel 3).

RECHTSGROND

In de aanhef van het ontwerp wordt helemaal geen rechtsgrond vermeld. Daarover ondervraagd, heeft de gemachtigde verwezen naar de artikelen 53*octies*, § 1, laatste lid, en 54, eerste lid, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

Die bepalingen luiden:

- artikel 53*octies*, § 1, laatste lid:

"Hij kan andere verplichtingen bepalen om de juiste heffing van de belasting te waarborgen en om de fraude te vermijden".

- artikel 54, eerste lid:

"Onverminderd de bevoegdheden die Hem bij de artikelen 51 tot 53*nonies* worden verleend, bepaalt de Koning op welke wijze de maatstaf van heffing en het bedrag van de belasting worden afgerond, de wijze van voldoening van de belasting, de inhoud van de door de belastingplichtigen uit te reiken facturen, de door de belastingplichtige en de niet-belastingplichtige rechtspersonen te houden en voor te leggen boeken en stukken, de verplichtingen van de medecontractanten

⁽¹⁾ Vergelijk met de Franse tekst van het ontwerp waar de term "caisse enregistreuse" wordt gebruikt.

van de schuldenaars van de belasting en alle andere voorzieningen, nodig om de voldoening van de belasting te verzekeren".

Deze bepalingen vormen de rechtsgrond voor de ontworpen regeling, althans voor zover het gaat om een btw-regeling. Voor zover het ontwerp ook bepalingen bevat die geen belastingsregelingen zijn - zie inzonderheid artikel 3 -, zullen die in een ander besluit moeten worden opgenomen of zal daarvoor een specifieke rechtsgrond moeten kunnen worden aangewezen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

In artikel 2, 5 (lees: 5/), van het ontwerp wordt gewag gemaakt van "een dagelijks financieel Z-rapport" en "een dagelijks gebruiker Z-rapport". Ter wille van de rechtszekerheid zal moeten worden aangegeven wat daar precies mee wordt bedoeld.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. A. SOMERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 47.558/1
DU 10 DÉCEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 8 décembre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "fixant la définition et les conditions auxquelles doit répondre un système d'une caisse enregistreuse dans le secteur horeca", a donné l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, la demande d'avis même, en violation de cette disposition, ne fournit pas de motivation explicite de l'urgence. Le caractère urgent de la demande d'avis est néanmoins justifié dans le préambule du projet par la circonstance que

- "- dit ontwerp de wijzigingen invoert welke noodzakelijk zijn voor de invoering van een verlaagd tarief voor restaurant- en cateringdiensten;
- deze maatregelen in werking moeten treden op 1 januari 2010;
- de verschillende dienstverrichters en andere economische actoren alsook hun klanten onverwijld op de hoogte moeten worden gebracht van deze wijzigingen;
- dit besluit derhalve dringend moet worden genomen".

Le demandeur d'avis est invité à se conformer dorénavant à la règle énoncée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, précité, des lois sur le Conseil d'État et, partant, d'indiquer la motivation de l'urgence dans la demande d'avis proprement dite.

*

* *

Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTÉE DU PROJET

Le projet soumis pour avis a pour objet de fixer les règles du "système d'une (lire: de) caisse enregistreuse" (lire dans le texte néerlandais du projet:

.../...

registrerend kassasysteem)⁽¹⁾ dans le secteur horeca. Cette obligation est instaurée par un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal n° 1 du 29 décembre 1992 relatif aux mesures tendant à assurer le paiement de la taxe sur la valeur ajoutée" soumis simultanément au Conseil d'État, section de législation (voir l'avis 47.557/1 de la même date).

Le projet définit ce qu'il faut entendre par le système de caisse visé (voir l'article 1er du projet) ainsi que les exigences techniques minimales auxquelles le système doit répondre ou les garanties qu'il doit offrir (article 2). En outre, le projet contient un article applicable pour le cas où le système de caisse est utilisé également pour l'enregistrement des prestations de travail (article 3).

FONDEMENT JURIDIQUE

Le préambule du projet ne mentionne aucun fondement juridique. Interrogé à ce propos, le délégué a renvoyé aux articles 53*octies*, § 1er, dernier alinéa, et 54, alinéa 1er, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée.

Ces dispositions s'énoncent comme suit:

- article 53*octies*, § 1er, dernier alinéa:

"Il peut prévoir d'autres obligations pour assurer l'exacte perception de la taxe et pour éviter la fraude";

- article 54, alinéa 1er:

"Sans préjudice des pouvoirs que Lui accordent les articles 51 à 53*nonies*, le Roi règle les modalités selon lesquelles la base d'imposition et le montant de la taxe sont arrondis, le mode de paiement de la taxe, les mentions que doivent contenir les factures délivrées par les assujettis, les livres et les documents que les assujettis et les personnes morales non assujetties doivent tenir et présenter, les obligations des cocontractants des redevables de la taxe et toutes autres mesures propres à assurer le paiement de la taxe".

⁽¹⁾ Comparer avec le texte français du projet qui utilise les termes "caisse enregistreuse".

Ces dispositions constituent le fondement juridique des dispositions en projet, du moins pour autant qu'elles concernent un régime T.V.A. Dans la mesure où le projet contient également des dispositions qui ne sont pas d'ordre fiscal - voir notamment l'article 3 - il faudra les faire figurer dans un autre arrêté ou leur procurer un fondement juridique qui leur est spécifique.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

À l'article 2, 5 (lire: 5/), du projet, il est question d'"un rapport Z financier journalier" et d'"un rapport Z utilisateur journalier". Par souci de sécurité juridique, il faudra indiquer ce qu'on entend précisément par là.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assesseurs de la section de législation,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme A. SOMERS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME